

België - Belgique
P.B.
2800 Mechelen I
8/6080

RIMNieuws

Nummer 78

Driemaandelijks tijdschrift - Afgiftekantoor Mechelen 1 -
V.U. Van den Bossche Peter, Auwegemvaart 110, 2800 Mechelen

Colofon

RIMNieuws is het driemaandelijks orgaan van Restauratie Integratie Mechelen v.z.w. ("RIM").

Teksten: RIM, Stedelijke Commissie voor Monumentenzorg
Foto's: Frans Geys en Dienst Monumentenzorg Stad Mechelen
Layout: Peter Van den Bossche

Abonnementen op RIMNieuws kunnen onderschreven worden door storting van €10,00 op rekening 320-4195088-05 van Restauratie Integratie Mechelen. Indien u €20 of meer betaalt krijgt u ook vier nummers van "Land in zicht", het tijdschrift van de Koninklijke Vereniging voor Natuur- en Stedenschoon.

Inlichtingen: RIM, p/a Erik Nobels, Ste Katelijne straat 21, 2800 Mechelen

Email: info@rim.be

Bezoek ook de RIM website:

<http://www.rim.be>

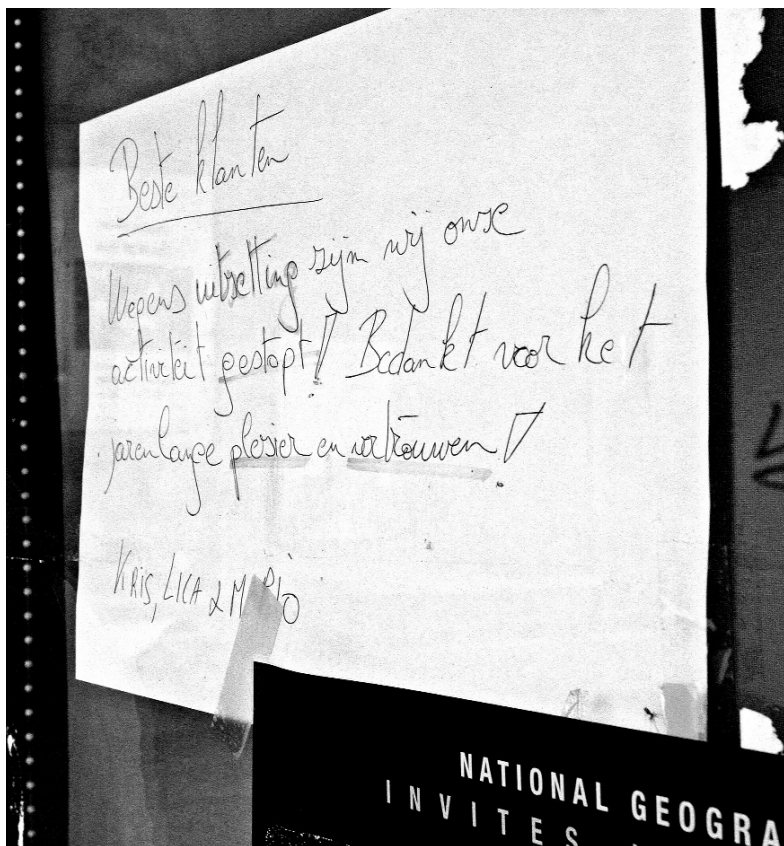
Wet van 08/12/92 ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer: de gegevens aangaande de RIM-leden zijn opgeslagen in het bestand beheerd door RIM v.z.w., en worden slechts gebruikt voor interne administratieve doeleinden. Het ledenbestand van RIM v.z.w. wordt niet aan derden medegedeeld. Als U wil kennis nemen van de gegevens over uw persoon in ons bestand, kan dit mits eenvoudige schriftelijke aanvraag (een kopie van uw identiteitskaart insluiten) aan RIM v.z.w., Dageraad straat 45, 2800 Mechelen. Indien zou blijken dat onze bestanden onjuiste gegevens bevatten, zullen deze op uw aanvraag worden aangepast.

Edito

De Bruul onder de hamer. Of een groot deel van het bouw-blok tussen Hazenstraat en Kruidtuin dan toch. De komst van een grootschalig winkelcomplex wordt door velen als een zegen beschouwd. "Eindelijk verlost van die leegstand!" Wat velen niet lijken te beseffen is dat die leegstand precies het gevolg is van de systematische opkooppolitiek door een projectontwikkelaar. De handelaars zijn deskundig uitgedreven, de boel staat leeg. Geen fraai zicht in Mechelens belangrijkste winkelstraat. Dezelfde ontwikkelaar die heeft gezorgd voor de leegstand, wordt nu binnengehaald als de reddende engel. De betonmonoliet die de bestaande bebouwing tussen Hazenstraat en Kruidtuin zou vervangen, zou de tanende neringdoenerij in het hart van Mechelen een nieuwe impuls moeten geven. Of een Duitse transnationale onderneming die tegen quasi-dumpingprijzen electro-spullen verkoopt het commerciële gebeuren nieuw leven zal inblazen, is zeer de vraag.

Dat voor het Saturn-project (de betonmonoliet is getekend op maat van een vestiging van Saturn) uniek erfgoed voor de bijl zou gaan, daar geven voorlopig blijkbaar weinig Mechelaars zich rekenschap van. De bouwhistorische studie –verplicht, want het bouwblok ligt in gebied met "Culturele, Esthetische en Historische waarde"- heeft een uniek stuk erfgoed aan het licht gebracht, laat-middeleeuwse kelders, prachtige dakstoelen, de ruimtelijke inrichting van een gebied dat ooit cruciaal is geweest voor het Mechelse handelsgebeuren (stapelhuizen langs de vliet "de Klem", een van de belangrijkste transportaders in deze stad).

Het stadsbestuur heeft het project behoorlijk bijgestuurd. Dan toch op het vlak van mobiliteit (er komt géén onder-

grondse parking in de Bruul, het afhalen van de goederen zal gebeuren op een locatie buiten het stadshart). Ook architecturaal krijgt het project een nul. Hier moet kwaliteitsarchitectuur komen...

De historisch belangrijke panden blijven echter vogelvrij. Het unieke gegeven van een vliet met aangrenzende pakhuizen lijkt weinig indruk te maken op de stadsvaderen. In het collegebesluit over het Bruul-project wordt gesteld dat de projectontwikkelaar wordt "aangeraden" om het pand Bruul 95 te behouden.

Het erfgoed binnen het bouwblok Hazenstraat- Bruul-Kruidtuin is dermate waardevol dat het onmiddellijk beschermd zou moeten worden. Het stadsbestuur dat zich graag opwerpt als behoeder van het historisch erfgoed blijft echter blind voor de waarde van de panden in dit bouwblok. Laten we hopen dat de projectontwikkelaar ditmaal kiest voor een architect met visie en met feeling voor ons erfgoed en dat het stadsbestuur de mooie woorden uit het beleidsakkoord ook hard maakt...

Frans Geys

Open brief

Mechelen, 8 januari 2008

Aan de Burgemeester

Aan het College van Burgemeester en Schepenen

Aan de leden van de Gemeenteraad van Mechelen

***Betreft: de toekomst van de panden in de Bruul tussen de
Hazenstraat en de Binnendijle***

Geachte mevrouw, geachte heer,

In de Bruul, tussen de Hazenstraat en de Binnendijle, hebben verschillende handelszaken hun deuren gesloten. Een vastgoedontwikkelaar koopt hier stelselmatig alle panden op om er een grootschalig project te ontwikkelen.

Aanvankelijk ging het om panden waarin de voorbije jaren nog maar weinig werd geïnvesteerd wat betreft uitstraling en instandhouding. Een goede zaak voor de Bruul, zou je denken. Maar de opkooppolitiek is verdergegaan. Ook panden die niet als afgeleefd worden ervaren zijn een “target” voor de ontwikkelaar. Het argument dat dit mega-project in de Bruul een geschenk uit de hemel is dat komaf zal maken met de leegstand tussen Hazenstraat en Binnendijle, snijdt geen hout. De leegstand waarmee nu wordt geschermd, is immers precies een gevolg van de systematische aankoop door de projectontwikkelaar, het is niet zo dat de betrokken ontwikkelaar als een reddende engel komt aanzetten met een herwaarderingsproject voor een aftakelend stukje Bruul.

De Bruul is niet zomaar een straat in Mechelen waar de handel zich kwam vestigen omdat ze op de looplijn- station Grote Markt ligt. De Bruul is de oude verbindingsweg tussen Mechelen en Brussel. Iets verder ligt overigens nog steeds de Oude Brusselstraat. De Bruul was vroeger een straat waar vooraanstaanden zich graag kwamen vestigen. De bebouwing getuigt daarvan.

De Vlaamse overheid heeft dan ook bepaald dat dit stukje Bruul deel uitmaakt van een CHE-gebied, een gebied met culturele, historische of esthetische waarde. Een gebied dat cultuurhistorisch dus uiterst belangrijk is.

In zulke gebieden moet voorafgaand aan de goedkeuring van bepaalde bouwprojecten een bouwhistorisch onderzoek gebeuren, zodat men met kennis van zaken kan oordelen over de waarde van de bestaande gebouwen en van hun verschillende onderdelen en met die kennis bouwprojecten kan bijsturen. Het bewaren van het bestaande erfgoed is in een zone die is aangeduid als CHE-gebied essentieel.

De Stedelijke Commissie voor Monumentenzorg (SCM) kreeg –beperkt- inzage in een studie over dit bouwhistorische erfgoed. De leden van de commissie waren verbaasd toen ze kennis namen van het waardevolle architecturale erfgoed dat achter de schijnbaar banale gevels schuilgaat. Naast een aantal modernistische ingrepen heeft men in verschillende panden een schat aan 16de eeuwse architecturaal erfgoed gevonden, unieke kelders en dakgebinten bijvoorbeeld. Kortom: het was voor de kenners van historisch Mechelen een openbaring dat dit bouwblok zo waardevol is. De commissie sprak zich dan ook uit tegen de plannen om dit bouwblok te slopen. Ondertussen koopt de projectontwikkelaar echter nog meer aanpalende panden op.

Ook de Gecoro (Gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening) heeft een negatief advies gegeven over het project in de Bruul.

RIM roept het stadsbestuur van Mechelen en de leden van de gemeenteraad op om het advies van de stedelijke commissie monumentenzorg te respecteren en om zichzelf ter plekke, bijgestaan door de commissie, te vergewissen van de waarde van dit erfgoed.

Op die manier kunnen betrokkenen met kennis van zaken met de projectontwikkelaar onderhandelen over het cultuurhistorisch belang van deze site en over de invulling die deze panden dienen te krijgen.

Een invulling die het historisch waardevolle van deze gebouwen tot zijn recht laat komen en het respecteert.

Een invulling die tegelijkertijd handel en bewoning in dit stukje Bruul mogelijk maakt, zonder een verkeersstroom van auto's op gang te brengen.

RIM wijst erop dat handelsstraten in heel Europa op elkaar lijken, overal tref je dezelfde winkelketens aan met dezelfde producten in eenzelfde architecturaal concept. De zorg voor het bouwkundig erfgoed kan de Bruul als handelsstraat een eigen karakter geven. Dit eigen karakter met de eraan gekoppelde belevingswaarde geeft de Bruul een economische troef die andere handelsstraten ontberen.

Wij vragen ons af hoe het stadsbestuur het zou verantwoord mocht het dit unieke stuk erfgoed dat zich in dit bouwblok bevindt, niet behouden. Het bestuur zou in dat geval regelrecht ingaan tegen een aantal punten uit zijn beleidsverklaring.

Hoe stroken de plannen voor een grootschalig winkelcomplex waarbij uiterst waardevol erfgoed zou worden geofferd met de beleidsintentie dat *het stadsbestuur zorgvuldig zal omspringen met ons stedelijk erfgoed, ons historisch patrimonium en de historische "footprint" van de stad* (punt 87)?

Wordt het ook niet dringend tijd voor het beloofde *actualiseren van de "Inventaris bouwkundig erfgoed"* (punt 87)?

Welke rol is er weggelegd voor de (in de beleidsverklaring als zwaarwegend aangemerkte) adviesraden zoals de Stedelijke Commissie voor Monumentenzorg en de Gecoro, wanneer de adviezen van die commissies zonder duidelijke en stevig onderbouwde argumenten worden genegeerd? Organiseert het bestuur hier schijninspraak?

"Stad in Vrouwenhanden" (waarin Margaretha van Oostenrijk en Margaretha van York centraal stonden) ligt amper achter ons en het stadsbestuur zou belangrijk erfgoed opofferen uit de periode waarin de Margaretha's hebben geleefd? Wil het bestuur op die manier omgaan met de grote culturele evenementen die het in zijn beleidsverklaring belooft (punt 138)?

Een stadsbestuur dat uniek erfgoed overboord gooit kan zich nooit met enig sérieux kandidaat stellen als Europese culturele hoofdstad in 2015 (punt 139).

Wij dringen er als RIM krachtig op aan dat over het lot van dit bouwblok –en dan vooral over dat van het unieke erfgoed dat zich erin bevindt– grondig zou worden nagedacht. Wij hopen dat het stadsbestuur beseft dat het met een beslissing tot sloop een regelrechte kaakslag geeft aan alle Mechelaars, door wie het erfgoed uit de bloeiperiode van

deze stad als niet veel minder dan onaantastbaar wordt ervaren. Wij hopen dat het stadsbestuur beseft dat het met de afbraak van dit erfgoed zich het odium van onbetrouwbaarheid (luister naar mijn woorden, zie niet naar mijn daden...) en culturele onverschilligheid op de hals zou halen.

Hoogachtend,

namens Restauratie Integratie Mechelen,

Van Den Bossche Peter, Voorzitter

Stedelijke Commissie voor Monumentenzorg

Verslag vergadering 14 november 2007

(uittreksel)

Aanwezig:

K. Beeck, G. Bertrand, S. Blickx, M. Delbaere, E. Denekens, A. Dompas, M. Eeman, K. Geys, W. Goossens, F. Nobels, J. Serneels, K. Van Esbroeck, W. Van Haesendonck, L. Van Santvoort, I. Verbeeck, J. Struyf (toelichting), M. Debatty (verslag)

Verontschuldigd:

X. De Clercq, L. Doms, K. Kennes, A. Rekkers, B. Van Dijk, L. Van Langendonck.

Bruul 95-III: toelichting CHE-rapport aangereikt door projectontwikkelaar

M. Eeman leidt in. Een projectontwikkelaar heeft in het tweede deel van de Bruul een aanzienlijk aantal panden (6 percelen) opgekocht met de bedoeling ze te slopen en een er grootschalig commercieel complex (met o.a. Saturnfiliaal – een upgrade van Media Markt) op te richten. De panden zijn gelegen in het gezichtsveld van een aantal beschermde monumenten (de voormalige Commanderie van Pitzemburg, de Fonteinburg, Bruul 94-98, Bruul 78-88, Bruul 79-91, Hazestraat 10...). Bovendien liggen ze in de Mechelse binnenstad die op het gewestplan staat ingekleurd als een woongebied met culturele, historische en esthetische waarde, het zogenaamde CHE-gebied.

Het gewestplan schrijft voor dat *in deze gebieden de wijziging van de bestaande toestand onderworpen wordt aan bijzondere voorwaarden, gegrond op de wenselijkheid van het behoud*. De

ontwikkelaar liet een CHE-rapport opmaken van de panden. Het betreft een bouwhistorische en beschrijvende analyse van de panden op basis van onderzoek ter plaatse, aangevuld met archief- en literatuurstudie.

J. Struyf licht het onderzoek toe. Het rapport “Bruul 95/111 – Reconstructie van een geschiedenis naar aanleiding van een stadsvernieuwingsproject” werd opgemaakt door D+A Consult, bureau voor ruimtelijke planning en vormgeving., moet men vaststellen dat de analyse van D+A Consult een zeer degelijke verkenning is van de bouwhistorische en historisch-stedenbouwkundige ontwikkeling van het bouwblok, op basis waarvan een concrete waardebepaling en bijzondere voorwaarden geformuleerd kunnen worden.

Het dossier opent met een korte schets van de werkwijze, de situering van het bouwblok in de Bruul in historisch perspectief en een voorbeschouwing bij de historische bebouwing in het bouwblok. Vervolgens wordt elk perceel uitvoerig geanalyseerd aan de hand van:

- 1) architectuurbeschrijving
- 2) opmeting bestaande toestand,
- 3) kadastrale evolutie
- 4) 3D model met visualisatie van de bouwchronologie
- 5) Evaluatie: historisch, architecturaal, bouwfysisch, erfgoedwaarde en archeologisch potentieel.

Het onderzoek biedt in de eerste plaats een bouwanalyse in historisch perspectief en slechts in veel mindere mate een algemene synthese. Na grondige lezing kan men volgende bevindingen formuleren:

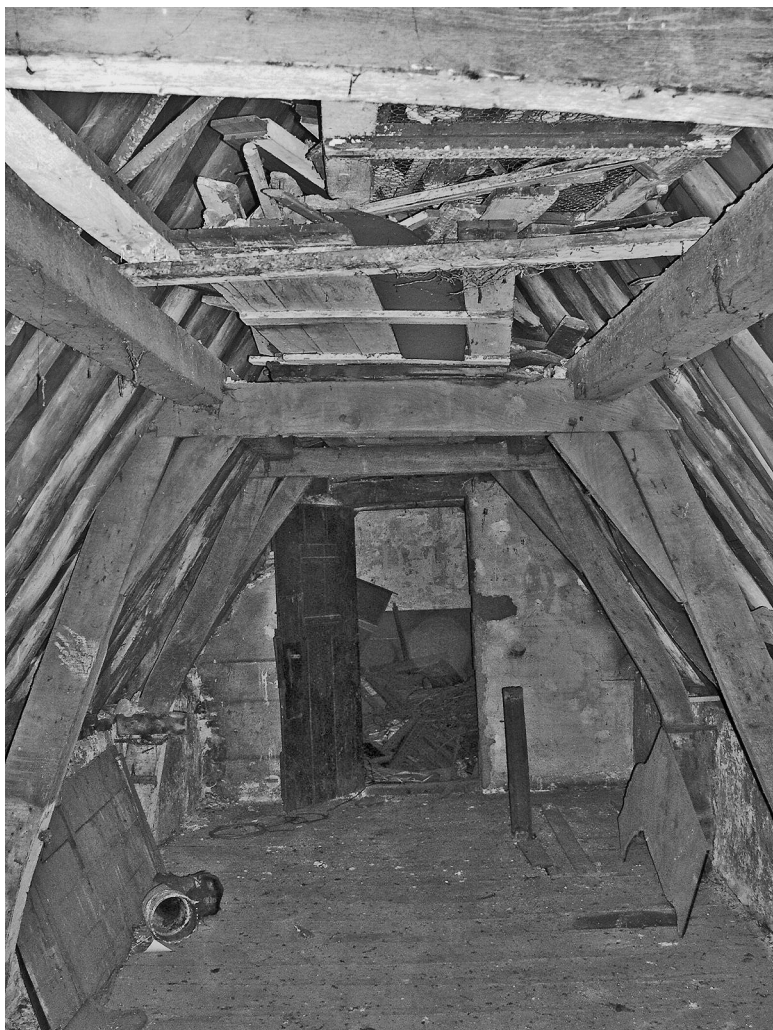
Algemeen: footprint en historisch-stedenbouwkundig

Uit het onderzoek blijkt duidelijk dat als verkeersader niet alleen de Bruul, maar ook de achterliggende, nu overwelfde vliet 'de Klem' een bepalende factor is geweest in de opbouw en ontwikkeling van het bouwblok. Niet alleen heeft de vliet als natuurlijke barrière mee vorm gegeven aan de perceelstructuren, de percelen en de bebouwing waren er ook functioneel op georiënteerd. Aanwijzingen hiertoe zijn de restanten van steegjes die de Bruul verbonden met de vaak vrij omvangrijke binnengebieden en zeer waarschijnlijk van daaruit met de vliet (en vice versa).

Die meervoudige functionele oriëntatie van de percelen is bovenal nog zeer reëel waarneembaar in de oudste bouwsubstanties die boven- en ondergronds bewaard bleven. De drie langgerekte laat-middeleeuwse constructies en kelders ter hoogte van Bruul 95-99, 101 en 103, bieden zeer duidelijke referenties aan de stapelfunctie die ze vervulden. De deuren en laadluiken in de achtergevel van het stapelhuis van Bruul 101, op de grens met de overwelfde vliet, zijn hier een detailopname van.

De perceelsgrenzen in het bouwblok bleven doorheen de eeuwen nagenoeg ongewijzigd. De verschillende verbouwingscampagnes bouwden heel vaak voort op de bestaande bebouwing, waardoor de muurarcheologische waarde van de scheidingsmuren, ook boven het maaiveld, zeer groot is. Zelfs recentere nieuwbouw, zoals achteraan op het perceel van Bruul 103 baseerde zich op de oppervlakte contouren van de oudere bebouwing.

Omdat het bouwblok tot stand is gekomen in een zeer 'waterziek' gebied en alle gronden binnen het projectgebied doorheen de tijd opgehoogd, gedraineerd en bewoonbaar

gemaakt werden, is het volledige terrein potentieel archeologisch vindgebied. De oorsprong van de bebouwing is voorlopig gedocumenteerd vanaf de 15de tot het begin van de 16de eeuw. Omwille van deze factoren is ook de zuiver archeologische waarde dus bijzonder groot.

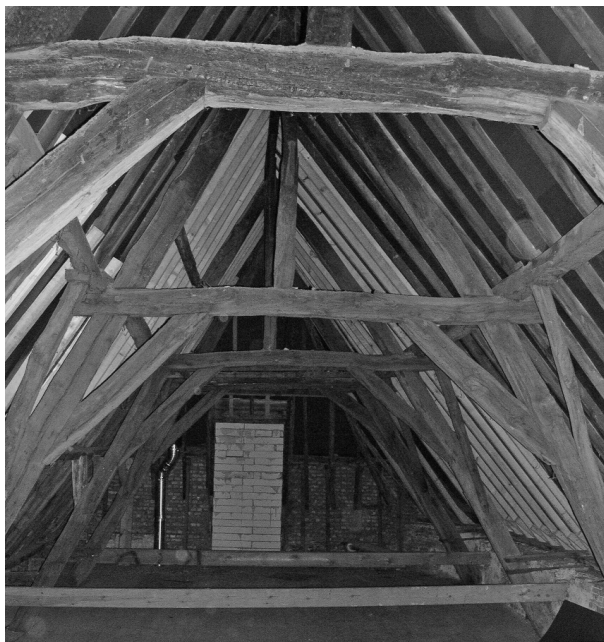
Pandsgewijs:

Het bouwblokonderzoek is illustratief voor de vrij recente evolutie van de Bruul van een gebied met gemengd karakter (onderling verweven residenties, neringen en ambachten) tot een sterk monofunctionele handelsstraat. Met het verdringen van het wonen werden de historische woonruimten veelal benut voor de opslag van verkoopsgoederen of bleven overtollige oude stapelruimten ongemoeid leegstaan. De dwingende noodzaak om de leegstaande achterliggende delen en verdiepingen te onderhouden verdween, wat verloedering in de hand werkte. Paradoxaal betekende dit nefaste 'onbeheer' wel dat belangwekkende en volwaardige historische structuren en elementen bewaard bleven.

Nr. 95-99

Vóór de 17de eeuw: samenstel van twee oudere kernen (diephuizen) + achterhuis en langgerekt stapelhuis achter nr. 99 + balklenroosteringen 1ste verdieping wijzen er waarschijnlijk op dat al op het einde van de 17de eeuw of het begin van de 18de eeuw het pand werd aangepast aan het gewijzigde rooilijn van de Bruul;

Samenstel van waardevolle historische bouwvolumes en interessante combinatie van architecturale elementen die uniek is in de context van de Bruul.

Nr. 101

Legt omvangrijke bouwgeschiedenis van het gebied bloot: door de opeenstapeling van bouwlagen heeft het perceel zich ontwikkeld tot een interessante staalkaart van de lokale bouwgeschiedenis:

Voorbouw uit 1961 met integratie van historische kern (16de eeuw?), min of meer zonder context, maar mooi geïntegreerd in het geheel van de winkel- en kantoorruimten + inplanting historische kern verwijst naar verdwenen steeg tussen 99 en 101 en de relatie met de vliet;

Dwarse achterbouw (laat-middeleeuws?) met goed bewaarde merkwaardige kelder + bovenbouw heeft waardevol historisch karakter behouden;

Fraai atelier-gebouw uit einde 19de en begin 20ste eeuw tegen historische achterbouw;

Sober ateliergebouw uit derde kwart 20ste eeuw tegen de vliet in baksteen- en betonarchitectuur, het meest oostelijke deel is over oudere constructies heengebouwd, waarvan de oudere bouwlagen 'als gebouwen in het gebouw' zijn verwerkt = vooral duidelijk in de achtergevel aan de vlietzijde met oudere delen die zeker teruggaan tot 16de eeuw.

Nr. 103

Het langgerekte historische stapelhuis achteraan op het perceel bevat een schat aan informatie over de 15de - en 16de - eeuwse bouw- en afwerkingstechnieken + indicatief voor de voormalige oriëntatie op de achterliggende vliet + locatie van de voormalige brouwerij de Brouwketel; waterput + kelders getuigen van de rijke opzet van toenmalige bebouwing;

Voorgevel = interessante getuige van de modernistische architectuur in België van de periode 1925-1930; documenteert de weinig gekende carrière van de Mechelse Architect Jan Lauwers + eerste verdieping enkele interessante en

samenhangende interieurelementen die een goed beeld verschaffen van de moderne interbellumarchitectuur.

Nr. 105

Afgaande op de achterbouw vormde nr. 105 tussen einde 18de en midden 19de eeuw een dubbelhuis met nr. 107; ca. 1850: nr. 105 afgesplitst en verbouwd; eenvoudig interieur quasi onaangeroerd: kamerverdeling, bepleistering, brede plankenvloeren, houten schouwmantels + interessante 18de - eeuwse interieurelementen cf. trappaal; Bescheiden erfgoedwaarde gereduceerd en zeer precair door zeer slechte bouwfysische staat.

Nr. 107

Voorhuis: laat 19de en 20ste -eeuwse basisstructuur geïntegreerd in grondige verbouwing van 1942-1945

Modernistisch: hoge kwaliteitsnormen, vernieuwde vormgeving en sobere articulatie: voorgevel, betonbalken en glastegels; superpositie twee 2 terrasverdiepingen, balustrade met buizenstaal, schuifvensters = opvallend en gedurfd
Interieurverbouwingen jaren 1950-1970 bieden een staalkaart van de lokale manieren van afwerking, op het randje van de kitsch;

Steeg: voordeur biedt ook toegang tot steeg naar het binnengebied;

Achterhuis: duidelijk 19de -eeuws karakter, nauwelijks wijzigingen zeer authentiek karakter, oorspronkelijk schrijnwerk, zeer evenwichtige gevel, bewaart door zijn authenticiteit een interessante getuigenis van de 19de -eeuwse architectuur + herbruik van constructieve materialen en sierelementen van oudere (18de -eeuwse?) bebouwing; maar in sterk verloederde staat.

Nr. 109-III

Het front presenteert zich als 1 samenhangende en evenwichtige gevel, maar in twee delen, snel na elkaar tot stand gekomen, met dezelfde architect, zelfde materialen, continuïteit in ontwerp (1960-1964: arch. Frans Speybrouck, Mortsel) fi optimale integratie in het straatbeeld naar bouwhoogte, volumewerking en gevelordonnantie;

Volledige nieuwbouw in zeer deugdelijke en goede staat, de herbruikwaarde is groot, maar geen bijzondere erfgoedwaarde.

Besluit

Het bouwblok Bruul 95-111 is een belangwekkende exemplarische getuige van de historische ontwikkeling van de Bruul en is zelfs indicatief voor een goed begrip van de historische stedenbouwkundige en architecturale ontwikkeling van de stad.

Vooraf Bruul 95-103 bieden een inzicht in de historische wisselwerking tussen de percelen, de Bruul en de achterliggende vliet 'de Klem', die nu onzichtbaar is, maar structuurbepalend is geweest. Bovendien bleven er aanzienlijke in kern laat-middeleeuwse bouwdelen bewaard die in combinatie met de architectuurelementen uit de volgende eeuwen een unieke getuige zijn van de historische ontwikkeling van de woon-, handels- en neringhuizen in de Bruul. Ook uit de recentere periode herbergt het bouwblok waardevolle architectuur zoals het authentieke 19de-eeuwse achterhuis van Bruul 107 en de modernistische voorgevel en interieuraankleding van Bruul 103 (van de Mechelse architect J. Lauwers) en 107 (cf. terrassen). Desondanks gaat men onverminderd uit van tabula rasa en dicht men het CHE-rapport een louter pro forma-statue toe.

K. Geys schetst de huidige stand van zaken. De projectontwikkelaar streeft naar een commerciële vloeroppervlakte van 4000 m². Eén van de winkels die zich in het complex gaat vestigen is een Saturnfiliaal (upgrade van Media Markt). De ambtenaren die het dossier begeleiden waarschuwen hem medio 2007 dat het project dreigde te ontsporen. Na meer dan een jaar besprekingen bleek het aangestelde architectenbureau (Dirk Bigaré) niet verder geraakt dan een monoliet, architecturaal weinig kwalitatief ontwerp. Ook de zeer hoge bezettingsgraad van het terrein, de noodontsluiting via de gebouwen van het atheneum, de ondergrondse parkeergarage en stockruimte vormden onoverkoombare problemen. In een daaropvolgende vergadering met o.a. de burgemeester en de Vlaamse bouwmeester werd de projectontwikkelaar gewezen op de padstelling en werd hij aangemaand een andere architect aan te stellen. O.a. bOb Van Reeth kwam ter sprake. De projectontwikkelaar werd een stedenbouwkundige nota met de eisen van de stad naar architectuur, mobiliteit, parking en bezettingsgraad overhandigd. In december heeft K. Geys een nieuwe afspraak met de ontwikkelaar en zal hij kunnen beoordelen in hoeverre er gevolg gegeven werd aan de vragen van de stad. Ondertussen wordt een mobiliteitseffectenrapport (MOBER) opgemaakt door het bureau Vectris en wordt de haalbaarheid van een parking aan de Hendrick Speecqvest onderzocht. K. Geys wijst tenslotte op de niet geringe economische impact van de inplanting van Saturn in dit 'verpauperde' stuk Bruul. Het complex zou 80 mensen tewerkstellen en op zaterdagen 1500 à 2000 kooplustigen aantrekken.

M. Eeman wijst op de bepalingen van het CHE-gebied en vraagt zich af of die hier dan van generlei belang zijn. Het instellen van CHE-gebieden had juist tot doel om kaalslagprojecten van deze omvang in historische centra te vermij-

den. Ook L. Vansantvoort benadrukt dat de stad hier met het CHE-gebied over een krachtig instrument beschikt om dergelijke monolithische projecten tegen te gaan en bouwkundig erfgoed te integreren.

W. Goossens wijst op de ongelijke behandeling van ‘gewone’ burgers en grote projectontwikkelaars: de burger wordt verplicht historische structuren te bewaren en te integreren, terwijl de ontwikkelaar probleemloos hele bouwblokken mag slopen.

K. Van Esbroeck merkt op dat de inplanting van de Media Markt in Antwerpen wel zonder sloop kon gebeuren. Hij is aangenaam verrast door de veelheid aan waardevolle historische structuren die werden aangetroffen en acht het evident dat deze structuren bewaard blijven en mee in het project geïntegreerd worden. Indien dit niet strookt met de intenties van de ontwikkelaar, dan zijn er andere meer geschikte locaties in de (binnen-) stad voorhanden. Het college kan nog best snel de knoop doorhakken en kiezen voor de korte pijn.

J. Struyf stelt dat een dergelijk project teruggrijpt naar de megalomane visie van de jaren 60-70 en niet strookt met de beleidsintenties die het huidige stadsbestuur formuleerde (*‘Het stadsbestuur zal zorgvuldig omspringen met ons stedelijk erfgoed, ons historisch patrimonium en de historische ‘footprint’ van de stad.’*). Sloop van dergelijke waardevolle structuren nu toestaan, staat gelijk met het vogelvrij verklaren van het Mechelse niet-beschermde maar waardevolle onroerende erfgoed. Hij vindt het bijzonder jammer dat de dienst Monumentenzorg buiten het project wordt gehouden en een gewestplanbepaling genegeerd wordt.

I. Verbeeck bevestigt dat het project boven de diensten heen wordt gestuurd. Zelfs de bouwdienst blijkt niet of nauwelijks betrokken.

Advies

De Commissie is voor het behoud van het cultuurhistorisch waardevol erfgoed in de binnenstad volgens de bepalingen van het gewestplan en vraagt de bevindingen van het opgemaakte CHE-rapport nauwgezet te toetsen aan de voor CHE-gebieden geldende “wenselijkheid van behoud”. De resultaten van deze oefening dienen, samen met de stedenbouwkundige richtlijnen, het MOBER, ... mee als randvoorwaarden voor het project te worden vastgelegd.

Voor verslag
Marc Debatty

Inhoudstafel RIMNieuws 78

Edito	3
Open brief	7
Stedelijke Commissie voor Monumentenzorg	13

Doelstellingen RIM v.z.w.

RIM v.z.w. (Restauratie Integratie Mechelen) is een vereniging die bekommerd is om de toestand van het Mechels roerend en onroerend cultureel erfgoed.

Omdat zij vindt dat dit erfgoed niet altijd juist gewaardeerd wordt, moet er iets gedaan worden om de situatie te verbeteren.

RIM v.z.w. zal vooral aandacht hebben voor het architecturale en stedenbouwkundige patrimonium in groot Mechelen zonder daarom ander cultureel erfgoed uit te sluiten.

RIM v.z.w. wil sensibiliseren om waardevolle oude panden in stand te houden, te restaureren en te integreren. Integreren betekent ervoor zorgen dat een oud gebouw weer nuttig gebruikt wordt, weer meespeelt in de omgeving en zichzelf zo beschermt tegen verwaarlozing.

RIM v.z.w. wil niet gaan werken naast bestaande organisaties en initiatieven: het wil veeleer een gespreksforum worden, een uitwisselingsplatform bieden. Dit is absoluut nodig wil er een geloofwaardige en gecoördineerde aanpak komen.

RIM v.z.w. wil zowel het grote publiek sensibiliseren als de eigenaars van waardevolle gebouwen en de overheid. Concreet wil zij het grote publiek benaderen met een regelmatig verschijnende nieuwsbrief. Er worden contacten gezocht met eigenaars, overheid en geïnteresseerde organisaties.